مشاغل کاذب

SPURIOUS CAREERS

مولف:
نسرین درویشی

www.ketab.ir

آراد کتاب

سرشناسه	:	درویشی، نسرین
عنوان و نام پدیدآور	:	مشاغل کاذب/ نسرین درویشی.
مشخصات نشر	:	تهران : آراد کتاب: کهکشان دانش، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	:	۱۲۰ ص.: مصور ،جدول، نمودار .
شابک	:	978-600-186-099-7
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
موضوع	:	مشاغل کاذب
موضوع	:	بخش غیررسمی (اقتصاد)
رده‌بندی کنگره	:	۱۳۹۱ ۵ م ۲ د / HD ۵۸۵۲
رده بندی دیویی	:	۳۳۱/۱۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۷۷۵۸۵۱

مشاغل کاذب

مولف : نسرین درویشی
ناشر : آراد کتاب
ناشر همکار : کهکشان دانش
صفحه‌آرایی : آتلیه طرح نگار پارسی (info@tnparsi.ir)
تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ : اول ۱۳۹۱
لیتوگرافی : مهرشاد
چاپ : عطا
صحافی : کیمیا
بهاء : ۵۰۰۰۰ ریال
شابک :۹۷۸-۶۰۰-۱۸۶-۰۹۹-۷

حق چاپ برای ناشر محفوظ است. کلیه حقوق و حق چاپ متن، طرح روی جلد و عنوان کتاب با نگرش به قانون حمایت مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ برای انتشارات آراد کتاب محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

مرکز پخش و فروش:

آراد کتاب تلفن: ۶۶۴۸۲۲۲۶ – ۶۶۹۷۵۲۸۵ – ۰۹۱۲۳۰۶۲۴۵۸

www.aradbook.com

www.ketab.ir

فهرست

پیشگفتار

فصل اول: کلیات

مقدمه

اهمیت و ضرورت موضوع

فصل دوم: ادبیات موضوع

ضرورت مطالعه‌ی مشاغل

تعاریف اصطلاح شغل

تعاریف مشاغل کاذب

تغییر ماهیت مشاغل کاذب

نمونه‌هایی از مشاغل کاذب شهری

مشاغل کاذب چرا و چگونه شکل می‌گیرند؟

الف- نحوه‌ی پیدایش مشاغل کاذب در جامعه

ب- ساختارهای بنیانی به عنوان علل افزایش دهنده‌ی مشاغل کاذب

عوامل موثر در گراش افراد به مشاغل کاذب در شهرهای بزرگ

مشاغل کاذب و میزان درآمدها

پیامدها و عواقب گسترش مشاغل کاذب شهری

الف- پیامدهای منفی

ب- پیامدهای مثبت

www.ketab.ir

روند گسترش بخش خدمات در کشورهای پیشرفته صنعتی و کشورهای توسعه نیافته
ویژگی‌های بخش خدمات
مشاغل کاذب و بخش‌های غیررسمی
تعاریف بخش‌های غیررسمی
مهاجرت در ایران
پیامدها و اثرات مهاجرت

فصل سوم: مبانی نظری
نظریه‌ی اشتغال
نظریه‌ی کارکردگرایی مشاغل
ساخت و حوزه‌ی کارکردگرایی
دورکیم و ساختار مشاغل
پارسونز و فرانظریه کارکردگرایی مشاغل
ماکس وبر و رهیافت نظری در مورد مشاغل
نظریه‌ی کلیت وابستگی و ساختارگرایان
بینش‌ها و مبانی نظری رضایت از شغل
نظریه‌ی مازلو
نظریه‌ی هرزبرگ
مکتب نوسازی
نظریه‌ی اسملسر
نظریه‌ی هوزلیتز
نظریه‌ی آیزنشتاد
اعتبار نظری و روش شناسی مکتب نوسازی
نظریه‌ی تغییر ساختی یا نظریه‌ی دگرگونی و توسعه در امر اشتغال
نظریه‌ی عرضه‌ی مازاد نیروی کار
نظریه‌ی مایکل تودارو
نظریه‌ی مربوط به توسعه نیافتگی مناطق روستایی
نظریه‌ی جدید مربوط به تکنولوژی مناسب
نظریه‌ی جدید مربوط به آموزش و اشتغال

www.ketab.ir

۱۲- نظریه‌های مهاجرت .....
۱-۱۲- نظریه‌ی روان شناین .....
۲-۱۲- نظریه‌ی عوامل میانی اورت اس لی .....
۳-۱۲- نظریه‌ی اقتصادی مایکل تودارو (درآمد انتظاری) .....
جمع‌بندی .....

فصل چهارم: پیشینه‌ی پژوهشی موضوع .....
تاریخچه‌ی مشاغل کاذب .....
تحقیقات داخلی .....
تحقیقات خارجی .....

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری .....
نتیجه گیری کلی .....
راهکارها و پیشنهادات .....

فهرست منابع و مآخذ .....

پیوست‌ها .....

تصاویر مشاغل کاذب .....

www.ketab.ir

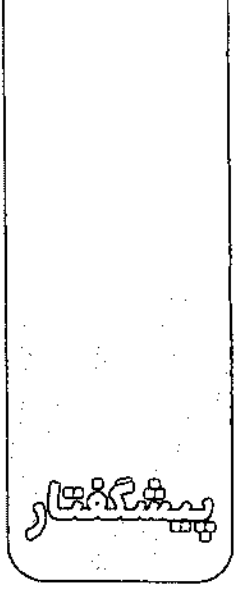

حق مسلم هر انسانی است که آزادانه شغلی را انتخاب نماید، شغلی که مورد علاقه‌ی او بوده و هم چنین مطابق با استعداد و توانایی‌های فردی او باشد تا از طریق آن بتواند امرار معاش کند، اما از آن چه که نباید غافل بود نوع شغل فرد است. یعنی فرد شغلی را انتخاب نماید که ارزش اقتصادی داشته باشد. منظور این است که آن شغل یا به تولیدات جامعه بیافزاید یا به خدمتی منجر گردد.

در جهان امروزه ما شاهد تغییر و تحولاتی سریع در زمینه‌های علم، تکنولوژی و صنعت هستیم. تحولات علمی که در چند قرن اخیر در جوامع پیشرفته و صنعتی رخ داده، هم چنان به رشد تکاملی خود ادامه می‌دهد و نتیجه‌ی آن اکتشافات و نوآوری‌هایی است که در خدمت بشر امروزی قرار می‌گیرد. این تحولات نه تنها کره‌ی زمین را در برگرفته و زندگی مردم را تغییر داده، بلکه علم و تکنولوژی امروزه، به قلب کهکشان‌ها کشانده شده و در عوالم هستی سیر می‌کند. حال با تصور چنین دنیایی، آیا ما از تأثیرات آن در امان خواهیم بود؟

مسلماً خیر. زندگی ماشینی و دستاوردهای تولیدی آن به اکثر کشورهای جهان صادر می‌شود. بنابراین ما دیگر نمی‌توانیم در همان چهارچوب زندگی سنتی باقی بمانیم، بلکه باید برای پیشرفت هماهنگ با جهان پیش برویم و برای حصول به این مهم با نوآوری‌ها و تکنولوژی‌های جدید آشنا بشویم، این آشنایی خود مستلزم کسب تخصص در زمینه‌های مختلف می‌شود و از آن جا که نیازهای انسان متفاوت می‌باشد، لذا برای رفع این نیازها، تخصص‌های متفاوتی نیز ضرورت پیدا می‌کند و انواع رشته‌های تحصیلی

www.ketab.ir

و تخصصی به وجود می‌آید. هر چه زندگی، علمی‌تر و صنعتی‌تر می‌شود، افراد به همان اندازه احتیاج به فراگیری تخصص‌های لازم برای رفع نیازهای خود پیدا می‌کنند. جوامعی که نتوانند افراد متخصص به اندازه‌ی کافی تربیت کنند، ناچار نیروی کار آن‌ها به سوی مشاغلی روی می‌آورندکه احتیاج به تخصص ندارد و از میان مشاغل بدون تخصص، شغلی را انتخاب می‌کنند که ساده‌تر و سودآوری آن سریع‌تر باشد. بدون تردید روش معیشت و نوع شغل شهروندان در سیمای شهر تأثیر بسزایی می‌گذارد. افرادی که به مشاغل کاذب می‌پردازند چون مجوز قانونی برای کسب وکار ندارند، هر جا و هر گوشه از شهر را که فضای خالی داشته باشد به عنوان محل کسب خود انتخاب و وسایل خود را همان جا پهن و شروع به کار می‌کنند. این افرادکه در خیابان‌های شهر به مشاغلی هم چون، سیگارفروشی، کبوپن فروشی، دستفروشی، فال گیری و غیره مشغول‌اند، باعث به وجود آمدن یک بازار آشفته می‌شوند، که از نظر اقتصادی خود تأثیر منفی در بازار واقعی می‌گذارد، یعنی بازاری کاذب، درون بازار واقعی به وجود می‌آورد. در این میان احتکار کنندگان و کسانی که هدفشان صرفا" پول است، از این بازار کاذب و آشفته سود جسته و باعث نایاب شدن بعضی کالاها می‌شوند؛ یعنی به جای این که، این کالاها را با قیمت مناسب در اختیار خرده فروشان جهت مصرف مردم قرار دهند به همین افراد با قیمت بیشتر می‌فروشند و بازار سیاه ایجاد می‌کنند. آیا غیر از این است که وجود مشاغل کاذب این دگرگونی را در چهره‌ی اقتصادی-اجتماعی شهر به وجود می‌آورد؟

مسوولان شهرداری به این حقیقت توجه داشته باشند که جمع آوری شاغلین کاذب از سطح پیاده روی شهرها و ضرب و جرح آن‌ها، علاج قطعی کاهش این گونه مشاغل در جامعه نیست، چه بسا، آنانی نیز که از این رهگذر، توشه‌ی راهی به دست می‌آورند و چرخ اقتصاد خانواده‌ای را می‌گردانند، از روی فقر و تنگدستی، حال ناچار شوند برای تامین امرار معاش راهی دیگر در پیش گیرند. بنابراین راه چاره را در حمله به معلول، بلکه کالبد شکافی عامل یا عوامل دیدند. اگر جامعه موفق شود سرچشمه‌ی عوامل را بخشکاند، پدیده خود از میان رخت بر می‌بندد.

این کتاب شامل ۵ فصل است، فصل اول به بیان کلیات: مقدمه، اهمیت و موضوع پرداخته است. فصل دوم، ادبیات موضوع را از حیث تعاریف مشاغل کاذب، تقسیم بندی

www.ketab.ir

مشاغل کاذب، ماهیت مشاغل کاذب، ارتباط مشاغل کاذب و بخش‌های غیر رسمی، روند گسترش بخش خدمات در کشورهای پیشرفته صنعتی و کشورهای در حال توسعه را مورد تحلیل و بررسی قرار می‌دهد. فصل سوم به مبانی نظری موضوع از حیث تئوری‌های اشتغال، بیکاری، رضایت شغلی، مهاجرت و نوسازی می‌پردازد. فصل چهارم، تاریخچه‌ی مشاغل کاذب را بیان می‌کند و سرانجام در فصل پنجم، نتیجه گیری کلی ارایه می‌شود و در باب کاهش مشاغل کاذب، راهکارها و پیشنهاداتی ارایه می‌گردد.

گر چه هر کتابی به نام مولفی یا مترجمی مزین است، ولی پیداست که در تکوین، تدوین، طبع و نشر هر اثر چاپ شده، مهارت‌های عدیده‌ای با سرمایه‌های مادی و معنوی زیادی مشارکت فعال دارند. مولف و نویسنده‌ی این سطور بر خود بایسته می‌داند که به همه‌ی کسانی که در ((شدن)) این کتاب سهیم بوده‌اند، سپاس بگذارد، به ویژه از همسر و فرزندم که مجال نوشتن این اثر را به این جانب دادند و از جناب آقایان دکتر عبدالرضا نواح، دکتر علی حسین حسین‌زاده، آقای خیرعلی حیدری، سرکار خانم سوسن عباسی هرمزی و دکتر نرگس درویشی، تشکر صمیمانه دارم.

بدان امید که این اثر خدمتی کوچک در راه شناخت و بررسی یکی از مسایل ریشه دار شهری؛ یعنی مشاغل کاذب و راه یابی جهت پاسخ بدان باشد. نسبت به همه‌ی آنانی نیز که ما را از کاستی‌های آن آگاه خواهند نمود، سپاس فراوان داریم.

نسرین درویشی

خرداد ۱۳۹۱

www.ketab.ir